

Die bestebare inkomste van verbruikers in Suid-Afrika gaan in 2022 onder druk kom. Hoër brandstofpryse wat tot hoër voedselpryse en gevolglik toenames in inflasie kan lei, gaan onder meer die oorsaak wees dat die Reserwebank gedwing sal wees om vanjaar verdere stygings in die repokoers aan te kondig.

'n Hoër repokoers lei tot hoër rentekoerse en laer verbruikersbesteding. As verbruikers minder bestee, neem inflasie af omdat die vraag na verbruikersgoedere afneem.

Dié faktore beteken verbruikers gaan 'n kleiner bestebare inkomste hê om op voedsel te bestee. Die verwagte laer ekonomiese groei koers en hoër inflasie koers dui daarop dat verbruikers in 2022 armer kan wees. Dit voorspel niks goeds vir verbruikersbesteding nie.

Die rand het die afgelope jaar met 4,4% tot ongeveer R15,51 teen die dollar verswak, terwyl die indeks vir alle aandele op die JSE met 17,9% toegeneem het. Die prys van goud het met 0,5% toegeneem, terwyl die prys van platinum op 'n jaargrondslag met 9,4% gedaal het.

Die prys van Brent-ruolie het op 'n jaargrondslag met

Verbruikers word armer in 2022

Rentekoerse het verlede jaar hoër begin neig en dit gaan vanjaar verder styg. Dit gaan verbruikersbesteding onder druk plaas.

81,4% toegeneem. Ruolie is Suid-Afrika se grootste enkele invoerkommoditeit. Die styging in Brent-ruoliepryse laat Suid-Afrika se lopende rekening tans baie swakker vertoon teenoor 'n jaar gelede. Die lopende rekening gee 'n aanduiding van Suid-Afrika se in- en uitvoertransaksies in goedere en dienste met die res van die wêreld.

Die verwagting is dat die neiging sal voortduur namate ekonomiese groei afneem. Suid-Afrika kan volgens die geprojekteerde lopende rekening teen die einde van die jaar weer 'n netto invoerder van goedere en dienste wees teenoor die vorige jaar se netto uitvoerstatus.

Die prys van Brent-ruolie beloop nou R1 327/vat teenoor R899/vat 'n jaar gelede. Dit is gelykstaande aan 'n styging van meer as 47% op 'n jaargrondslag. Die styging kan nie aan die verswakking van die rand alleen toegeskryf word nie. In

die verlede het die swakker rand binnelandse kommoditeitspryse ondersteun. Die betreklik sterk rand verseker dat die gelande ruolieprys nie nog hoër is nie.

HOËR VERVOERKOSTE

Omdat brandstofpryse 'n geadministreerde prys is en direk afgelei word van die ruolieprys en wisselkoersbewegings, het hoër vervoerkoste 'n noemenswaardige impak op verbruikersinflasie. Die inflasie koers kan na verwagting in die eerste kwartaal van 2022 op 'n jaargrondslag 5,7% teenoor 3,1% 'n jaar gelede beloop. Die Reserwebank mik na 'n inflasie koers van 4,5%.

As die inflasie koers hoër as 4,5% is, kan rentekoersverhogings verwag word. Dit is presies wat gebeur het. Die inflasie koers het in die tweede en derde kwartaal van 2021 4,8% beloop. Die repokoers het in die vierde kwartaal met 25 basispunte tot 3,75% gestyg. Die Reserwebank se mo-

netêre beleidskomitee het op 8 Februarie die repokoers met 25 basispunte tot 4% verhoog.

Dit volg nadat inflasie weens hoër ruoliepryse toegeneem het. Hierdie neiging van voortdurende rentekoersverhogings behoort tot in die derde kwartaal van 2022 toe te neem. Dan kan dit begin stabiliseer wanneer verbruikersprysinflasie weer terugkeer na die Reserwebank se teiken van 4,5%. Teen die derde kwartaal van 2022 kan rentekoers egter met 100 basispunte teenoor 'n jaar gelede gestyg het.

Die styging in verbruikersprysinflasie en gevolglike toename in rentekoers oorskry die toename in die ekonomiese groei koers. Na verwagting behoort die ekonomie in die eerste kwartaal van 2022 met 0,9% te groei. Dit is gelykstaande aan 1,4% op 'n jaargrondslag.

Hoewel die ekonomiese groei vir 2022 op 'n jaargrondslag beter vertoon, is dit kommerwekkend dat die ekonomiese groei na verwagting van 0,9% in die eerste kwartaal tot 0,4% in die vierde kwartaal kan daal. Verbruikersprysinflasie kan van 5,7% in die eerste kwartaal van 2022 tot 4,1% in die vierde kwartaal daal.

Weens die lae ekonomiese groei koers en die betreklik hoër inflasie koers kom die verbruiker toenemend onder druk. Die verbruiker gaan in 2022 verder verarm en sy bestebare inkomste vir voedsel gaan onder groter druk kom. Rentekoerse gaan op 'n jaargrondslag met 100 basispunte toeneem en die groter terugbetalings op huisverbande en motors gaan die verbruiker met 'n kleiner bestebare inkomste laat. **LBW**

Mnr. Wessel Lemmer is die hoofbestuurder van Agbiz Grain.

MAKRO-EKONOMIESE VERANDERLIKES IN SUID-AFRIKA

	2021				2022			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4*	Kwartaal 1*	Kwartaal 2*	Kwartaal 3*	Kwartaal 4*
Reële BBP	0,9	1,1	-1,5	1,0	0,9	0,7	0,6	0,5
Reële BBP (% j/j)	-2,6	19,1	3,0	1,5	1,4	1,1	3,2	2,7
VPI (% j/j)	3,1	4,8	4,8	5,4	5,7	5,0	4,5	4,1
Voedselinflasie	5,4	6,6	6,7	5,7	5,8	4,7	4,3	4,3
PPI	4,2	7,3	7,4	9,4	8,9	7,7	6,3	4,2
Lopende rekening	4,3	5,1	3,6	2,1	1,6	1,2	0,6	-0,2
Repokoers	3,5	3,5	3,5	3,75	4,00	4,25	4,5	4,5
Prima uitleenkoers	7,00	7,00	7,00	7,25	7,5	7,75	8,00	8,00
Brent R/vat**	899,8	967,2	1 066,3	1 224,7	1 327,0	1 236,1	1 191,4	1 192,5
R/VSA\$					15,36	15,00	14,88	15,25

BRON: ABSA RESEARCH
*VOORUITSKATTING **GEMIDDELDE VAN DRIE MAANDE IN KWARTAAL